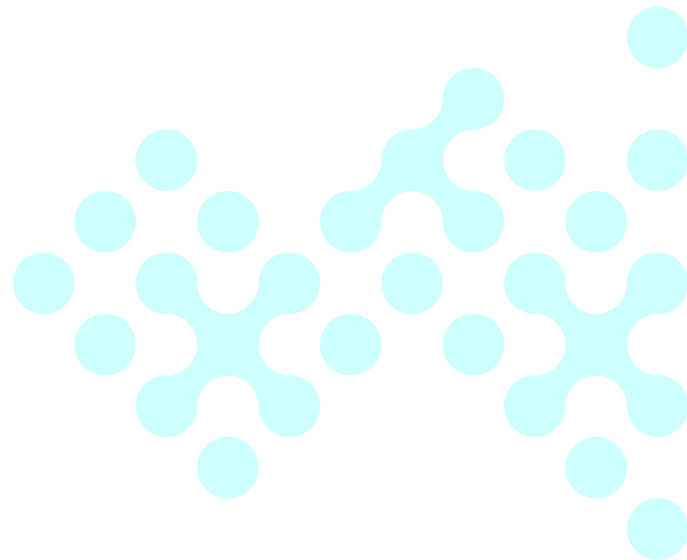

Memo aan de Raad

Datum	28 maart 2024	Behandelend ambtenaar	K. IJsbrandy
Afdeling	Omgeving	Manager	M. van Deutekom
Onderwerp	Voortgangrapportage en herijking R&T nota 'Beleef Waadhoeke'		
Portefeuillehouder	M. van der Meer		

Geachte raadsleden,

Inleiding

Op 21 januari 2020 is de Recreatie & Toerisme nota 'Beleef Waadhoeke 2020-2024' vastgesteld door de raad. De nota was het resultaat van een interactief participatieproces, heeft een hoog ambitieniveau en is met name gericht op meer bestedingen. Nu vier jaar later, waarvan ruim twee jaar in coronatijd, ligt de vraag voor hoe wij verder gaan met ons recreatie & toerisme (R&T) beleid. Dit gezien de vele ontwikkelingen, zowel intern als extern, die invloed hebben op dit beleid of hiermee samenhangen.

Met de raad is afgesproken de acties uit het uitvoeringsprogramma zowel tussentijds (maart 2022) als na vier jaar (2024) te evalueren. In deze raadsmemo wordt u geïnformeerd over de huidige stand van zaken van het uitvoeringsprogramma en de wijze van herijking van het R&T beleid.

Samenvatting

Voortgangsrapportage

De voortgang van de actiepunten uit het huidige uitvoeringsprogramma staat beschreven in de bijgevoegde voortgangsrapportage (bijlage 1). Er zijn nog meerdere acties in ontwikkeling, al dan niet als gevolg van de coronapandemie of andere voorbijkomende ontwikkelingen die meer prioriteit hadden. Het huidige uitvoeringsprogramma zal nog in 2024 doorlopen.

Nieuwe projecten & opgaven vanuit o.a. coalitieakkoord & Regiodeal

Nieuwe opgaven vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 ten opzichte van het huidige uitvoeringsprogramma zijn; 'Speciale aandacht geven aan het toerisme in de kuststrook, met name de bereikbaarheid en de toeristische voorzieningen', 'Toegankelijk maken toren Martinikerk', 'Verkennen mogelijkheden stadhuis' en 'Recreatieve vaarwegen goed bevaarbaar maken'.

De recreatieve vaarwegen bevaarbaar maken sluit aan bij het rapport 'Waterrecreatie Waadhoeke, Ontwikkelrichtingen & Prioriteiten'. Hierin zijn de vaarrondjes Franeker-Tzum-Lollum en het Bildt geprioriteerd voor ontwikkeling. Zowel vanuit de begroting 2024 als vanuit de Regiodeal Noordwest-Fryslân is budget gereserveerd om beide vaarrondjes bevaarbaar te maken. Tevens heeft de raad op 20 juli 2023 een motie aangenomen over het bevaarbaar maken van het tracé Aldmear-Tsjom-Winum

Een andere separate en tevens belangrijke ontwikkeling is de nieuwe werelderfgoed status van het Planetarium. Tenslotte heeft de raad in 2023 ingestemd met de Startnotitie 'Invoering van toeristenbelasting & het Digitaal Nachregister'.

Vanuit de Regiodeal Noordwest-Fryslân ligt er een opdracht voor verdere professionalisering van de regiomarketing en initiatieven voor het beleefbaar maken van het landschap (o.a. Dijk van een Wijf en It Spoarpaad; fiets-, en wandelpad langs het oude spoor tussen Wijnaldum en Seisbjirrum).

Bovenstaande opgaven nemen we mee bij herijking van het beleid.

Herijking R&T beleid en omgevingsvisie

We ontwikkelen geen nieuwe, afzonderlijke nota R&T. In de tweede helft van 2024 wordt op basis van de huidige stand van zaken en vanuit het nieuwe perspectief van bestemmingsmanagement een herziene integrale visie en ambitie opgesteld. De ambitie(s) en beleidsdoelen worden integraal

opgenomen in de Omgevingsvisie. Tevens wordt het huidige uitvoeringsprogramma daarop aangelegd en waar nodig geactualiseerd in een herzien uitvoeringsprogramma (hangend onder de omgevingsvisie). Tot die tijd loopt het huidige uitvoeringsprogramma door, ook gezien het feit dat er nog meerdere acties vanuit het uitvoeringsprogramma in uitvoering zijn. Deze wijze van herijking sluit aan bij de bedoeling van de nog vast te stellen omgevingsvisie. Namelijk het integraal opnemen van de ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn.

Van belang zijnde ontwikkelingen

De onderstaande in- en externe ontwikkelingen nemen wij mee bij de herijking van de ambities en doelen van het recreatie & toerisme beleid.

Recreatie & toerisme is een groeisector in Fryslân & Waadhoeke

Ook in Waadhoeke, als relatief onontdekte parel aan de Waddenkust, merken we dat het aantal bezoekers de laatste jaren is toegenomen. Dit zien we onder andere terug in bezoekersaantallen van bezienswaardigheden en in de uitbreiding van het (kleinschalig) logiesaanbod.

Herpositionering Gastvrijheidsdomein

De positie van het gastvrijheidsdomein in Nederland is de afgelopen vier jaar in snel tempo veranderd; van doel naar middel, van bestedingsgericht naar bestemmingsgericht. Uitgangspunt van bestemmingsgericht is dat het gastvrijheidsdomein een grote(re) bijdrage kan leveren aan maatschappelijke opgaven en de welvaart van alle inwoners in brede zin. Denk bijvoorbeeld aan vanuit inwoners gewenste 'dorpsommetjes' of 'vaarrondjes' waarbij meerdere doelgroepen worden gediend en tevens met oog voor de natuurwaarden. Maar ook aan het positieve effect wat bezoekers op instandhouding van voorzieningen kunnen hebben in ons landschap.

Landelijk zien we deze herpositionering terug in het 'Programma Bestemmingsmanagement' van het NBTC en provinciaal niveau onder de titel 'Slimme groei' in de 'Position Paper Gastvrij Fryslân'. De huidige ambitie vanuit de nota 'Beleef Waadhoeke' sluit (nog) niet voldoende aan bij deze ontwikkeling. Weliswaar besteden we aandacht aan 'waardevol toerisme' en het 'meeprofiteren door bewoners van de positieve effecten van recreatie en toerisme', echter de bovenliggende ambitie van 'Beleef Waadhoeke' luidt dat de recreatief-toeristische bestedingen in 2024 zijn toegenomen met 30%.

In de praktijk werken we al vanuit het perspectief van bestemmingsmanagement. Denk bijvoorbeeld aan het integrale gebiedsproces 1DYK of het project 'Op paad lans it Waad'. Hierin komen belangen vanuit ecologie, leefbaarheid en recreatie & toerisme samen.

Sustainable Development Goals en Brede Welvaart

Bestemmingsmanagement sluit aan bij het gedachtengoed van de 17 Sustainable Development Goals, oftewel de SDG's, van de Verenigde Naties, die gemeente Waadhoeke heeft omarmd. Het uiteindelijk doel hiervan is een duurzame wereld voor iedereen. Bestemmingsmanagement heeft een positieve invloed op onder andere nummer 8 van de SDG's: 'Goede banen, duurzame economische groei en eerlijke verdeling van welvaart'. Uitgangspunt van bestemmingsgericht is immers dat het gastvrijheidsdomein een grote(re) bijdrage kan leveren aan maatschappelijke opgaven en de welvaart van alle inwoners in brede zin.

We hanteren de 'Brede Welvaart gedachte' als uitgangspunt voor visievorming op R&T.

Cultuur, R&T en het Ontwikkelperspectief

De uitvoeringsagenda's van 'Beleef Waadhoeke' en de cultuurnota 'Kultuer yn Waadhoeke, mei-inoar meitsje we it mei' zijn in 2020 op elkaar aangelegd en onderdeel van de lijn Beleven van het programma Ontwikkelperspectief 2018-2028. De werelderfgoed status van het Planetarium, toegankelijk maken van de Martinatoren en het Stadhuis in Franeker, het taalbeleid en het vergroten van de beleefbaarheid van de Waddenzee en projecten zoals 'Dijk van een wijf', vragen om een meer integrale benadering van cultuur- en recreatie & toerismebeleid. We zien het gemeentelijk programma Ontwikkelperspectief als de plek om deze integraliteit verder vorm en inhoud te geven. We nemen dit mee bij de herijking van het ontwikkelperspectief in 2024.

Van belang voor uw raad

Er wordt geen nieuwe, afzonderlijke nota R&T opgesteld. In de tweede helft van 2024 wordt op basis van de huidige stand van zaken en vanuit het nieuwe perspectief van bestemmingsmanagement een herziene integrale ambitie (met beleidsdoelen) opgesteld, welke onderdeel wordt van de Omgevingsvisie. Tevens wordt het huidige uitvoeringsprogramma daarop aangelegd en waar nodig geactualiseerd in een herzien uitvoeringsprogramma.

Participatie

In de afgelopen twee jaar zijn er diverse sessies geweest waarin recreatie en toerisme ook aan de orde is geweest. Bijvoorbeeld sessies met ondernemers en belangstellenden in het kader van de omgevingsvisie en vanuit het gebiedsproces 1Dyk. Deze inbreng wordt meegenomen bij de herijking van de ambitie en beleidsdoelen.

Bijlagen

Bijlage 1: Voortgangsrapportage uitvoeringsprogramma 'Beleef Waadhoeke'

Bijlage 2: Nota 'Beleef Waadhoeke'

